

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан соціально-гуманітарного факультету

Оксана ГОМОТЮК

« 31 » 2023р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« 31 » 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІНЦНІТ

Святослав ПИТЕЛЬ

« 31 » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни “Психокорекція та психотерапія”
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань 05 – «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальність 053 – Психологія
освітньо-професійна програма – Психологія

кафедра психології та соціальної роботи

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, КПЗ (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екз. (сем.)
Денна	III	V, VI	56	56	7	16	75	210	V	VI
Заочна	III	V, VI	16	8	-	-	186	210	VI	VI

Тернопіль – ЗУНУ
2023

Робоча програма розроблена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 – Психологія, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол №9 від 26.05.2021 року).

Робочу програму склала доцент кафедри психології та соціальної роботи, к.психол. н., доцент **Бригадир Марія Богданівна**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальної роботи, протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри психології та соціальної роботи, д.психол.н., професор

Андрій ГІРНЯК

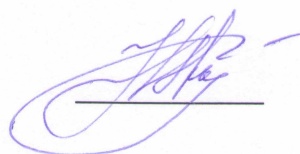
Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Психологія» протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.

Керівник групи забезпечення спеціальності д.психол.н., професор

Андрій ГІРНЯК

Гарант ОП «Психологія» д.психол.н., професор

Андрій ГІРНЯК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ПСИХОКОРЕКЦІЯ ТА ПСИХОТЕРАПІЯ”

1. Опис дисципліни

Дисципліна „Психокорекція та психотерапія”	Галузь знань, спеціальність, ОПП, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 7	Галузь знань 05 – “Соціальні та поведінкові науки”	Статус дисципліни нормативна Мова навчання Українська
Кількість залікових модулів – 7 V сем.-3 VI сем.-4	Спеціальність 053 –“ Психологія”	Рік підготовки – <i>Денна – 3</i> <i>Заочна – 3</i> Семестр: <i>Денна – 5,6</i> <i>Заочна – 6, 6</i>
Кількість змістових модулів – 3	Освітньо-професійна програма – «Психологія»	Лекції: <i>Денна – 56 год</i> <i>Заочна – 16 год</i> Практичні заняття: <i>Денна – 56 год</i> <i>Заочна – 8 год</i>
Загальна кількість годин – 210	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота: <i>Денна – 75 год</i> <i>Заочна – 186 год</i> Тренінг, КПЗ – <i>16 год</i> Індивідуальна робота – 7 год
Тижневих годин: Денна форма навчання – <i>7,5/7,5</i> з них аудиторних – 4/4		Вид підсумкового контролю – залік (5 семестр) - іспит (6 семестр)

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Мета вивчення дисципліни “Психокорекція та психотерапія ”

Курс "Психокорекція та психотерапія" покликаний сформувати у студентів професійні знання і уміння галузі надання психологічної допомоги, сприяти більш повному і глибокому розумінню основних вимог щодо процесу проведення психокорекції та психотерапії, психологічних понять і категорій, їх взаємозв'язку та взаєморозвитку, збагатити науковий світогляд студентів та їх психологічну культуру. Психотерапія – історично та культурно зумовлений термін, який на даний час позначає особливий вид міжособистісної взаємодії, при якому пацієнтам надається професійна допомога психологічними засобами при вирішенні виникаючих у них проблем і труднощів психологічного характеру.

2.2 Завдання вивчення дисципліни:

- 1) сформувані в студентів уявлення про сутність та основну проблематику психокорекції та психотерапії як окремих видів психологічної практики, а також про їх місце і роль в сучасній психологічній практиці;
- 2) навчити студентів базовим технікам та стратегіям попередження можливого психологічного неблагополуччя та надання психологічної допомоги у кризових ситуаціях, ситуаціях життєвого вибору та ін.;
- 3) ознайомити студентів зі специфікою організації та проведення психокорекції та психотерапії у різних видах сетінгу: індивідуальній, сімейній та груповій формах;
- 4) сформувані уявлення про базові навички здійснення кризової інтервенції, супервізії.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК8. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни.

Перелік дисциплін, які мають бути вивчені раніше: Загальна психологія, Історія та теорія психології, Патопсихологія, Психодіагностика.

2.5. Результати навчання.

ПРН7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.

ПРН9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

ПРН11. Складати та реалізувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.

ПРН18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

3. Зміст дисципліни "Психокорекція та психотерапія"

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади психологічної корекції та психотерапії.

Тема 1. Психокорекційна практика як основна форма діяльності практичного психолога

Поняття про ПК. Цілі та завдання психокорекційної роботи. Принципи ПК: єдності діагностики та корекції; нормативності розвитку; корекції "зверху до низу" та "знизу доверху"; системності розвитку; діяльнісний принцип корекції. Види ПК. Основні елементи психокорекційної ситуації.

Тема 2. Особливості організації та проведення ПК.

Форми колекційного впливу. Врахування характеру психологічних проблем, віку та особистісних якостей при виборі форм психокорекційного впливу. Основні етапи ПК. Особливості проведення психологічного обстеження з метою планування та визначення завдань. ПК. Методи отримання психологічної інформації. Принципи побудови спікування психолога з клієнтами. Роль невербальних засобів спікування в одержанні інформації, встановлення контакту та здійснення впливу. Психологічний простір. Робота з просторовим та фізичним контекстом. Тренінг техніки приєднання.

Тема 3. Особливості індивідуальної та групової психокорекції.

Особливості організації психокорекції. Форми організації групової корекції. Особливості формування корекційних груп.

Тема 4. Теоретичні основи психотерапії. Психотерапія як галузь психологічних знань і специфічна практика.

Варіанти класифікації систем, напрямів і методів психотерапії Ф. Месмер, Шарко. Поняття “тваринний магнетизм”. Сугестивні техніки терапії. Психіка і соматичні розлади. Психологічні основи фізичних розладів. Спроби “духовного” зцілення людини. Директивні методики. Динамічні напрями. Вербальні та невербальні методи.

Тема 5. Становлення психотерапії як науки

Релігійні витоки психотерапії. Формування наукової психотерапії. Завдання психотерапевта. Основні вимоги до психотерапевта. Емоційна співучасність. Психологічна підтримка. Емпатичність. Конгруентність. Щирість. Довіра. Власний досвід. Кваліфікованість.

Тема 6. Перша психологічна допомога.

Кризові події. Перша психологічна допомога. Принципи ППД. Відмінності ППД від корекції, консультування та терапії. Елементи ППД.

Змістовий модуль II.

Напрямки психокорекції та психотерапії

Тема 7. Класичний психоаналіз.

Теорія З. Фрейда. Активна участь клієнта в психотерапевтичному процесі. Метод вільних асоціацій. Метод сенсорної фрустрації. Регресія. Цензура. Безсвідоме, підсвідоме, свідоме. Ід, его, суперего. Взаємодія складових психіки і формування патології. Теорія сексуальності. Фази розвитку дитини. Прояв фазної фіксації в дорослій людині. Розгалуження психоаналітичної науки.

Тема 8. Постфрейдистські школи і напрями психотерапії

Динамічні теорії особистості. Рівні функціонування особистості Теорія трібів. Селф-психологія. Теорія об'єктних стосунків. Підґрунтя сучасного психоаналітичного розуміння формування психологічної структури особистості. Розлади особистості та види психологічних захистів. Психоаналіз як метод пізнання. Лікувальний психоаналіз. Фази розвитку дитини. Пренатальна, оральна, авальна, фалічна, едипальна, латентна, пубертат. Складнощі в проходженні кожної фази. Точки фіксації. Реактивні утворення. Навчання конструктивним стосункам з об'єктом. Розвиток емоцій. Розвиток особистісного стержня. Проблематика кожної фази, відображена в дорослій людині. Психотичний рівень. Межовий рівень. Нарцисизмовий рівень. Невротичний рівень. Особливості функціонування, клінічні прояви та симптоми, скарги клієнта, особливості переносу та контрпереносу, принципи роботи з представниками кожного з рівнів функціонування.

Тема 9. Аналітична психологія і психотерапія. Пост'юнгіанство.

Створення нових шкіл динамічної психотерапії (К. Юнг, А. Адлер, Е. Фромм, К. Хорні, Г. Селліван, Е. Берн). Нарцисизмовий гомеостаз. Нормальний, патологічний, злоякісний нарцисизм, антисоціальність. Формування особистісних характеристик, базоване на розвитку самооцінки. Прагнення до визнання. Прагнення до влади. Прагнення до любові. Віддзеркалення. Ідентифікація. Альтер-его. Психодинамічна теорія Юнга. Психотерапевтичний процес, структура особистості, періоди життєвого циклу за Юнгом. Основні положення адлеріанського вчення. Особливості психотерапевтичного процесу. Поняття гуманістичного психоаналізу Фрома. Концепція К. Хорні. Мета характерологічного

аналізу. Психотерапія міжособистісних стосунків Г. Селлівана. Теорія транзактного аналізу Берна. Значення рольових стосунків. Ціль і мета психотерапевтичного.

Тема 10. Тілесно орієнтована психотерапія

Тілесний вимір психоаналітичного діалогу. Мета, межі, результат. Мова тіла у традиційній обстановці. Тілесний діалог у розширеній обстановці. Метод і техніки роботи. Музикотерапевтичне вчення. Практика, дослідження. Психоаналітичне обґрунтування методу, показання до застосування, результати роботи.

Тема 11. Гештальттерапія

Історія розвитку напрямку. Сучасний стан теорії та практики. Концепція тягара минулого досвіду, що обмежує повноту сьогоденного життя. Техніки роботи гештальттерапевта. Поняття “тут і тепер”, принцип “гарячого стільця”, спілкування з важливим відсутнім об’єктом, рольовий монолог, набуття нового досвіду при актуалізації переживань на сеансі, “закриття гешталту”. Орієнтованість напрямку на вирішення конкретної проблеми. Показання, ефективність.

Тема 12. Екзистенціальна психотерапія

Специфіка екзистенціального підходу. Історія становлення екзистенціальної психотерапії. Дазейн-аналіз. Психотерапевтичний потенціал творчості Ж. Батая

Тема 13. Гуманістична психотерапія

Основні положення гуманістичного підходу. Розвиток гуманістичних ідей у психотерапії. Гуманістична теорія особистості. Іntenціональність. Напрями гуманістичної психотерапії

Тема 14. Сімейна психотерапія

Історія сімейної психотерапії. Основні ідейні джерела сімейної психотерапії. Особливості сімейної психотерапії.

Тема 15. Позитивна психотерапія

Введення в позитивну транскультурну психотерапію Н. Пезашкіана. Теорія особистості в позитивній психотерапії. Техніки позитум-підходу.

Тема 16. Арт-терапія

Ізотерапія: діагностика та корекція психосоматичних проблем через малювання (спонтанне малювання; метод каракулі, фантазійне малювання, архітепічне малювання, селф-колажі, створення родинної картини, малювання на піску, пальце-малювання). Робота з мандалами як метод гармонізації особистості (створення індивідуальних та групових мандал, мандали із сипучих матеріалів). Піскова терапія як метод впливу на внутрішній стан особистості (створення картини світу у піску, робота з власними внутрішніми реальностями). Казкотерапія у роботі з архетипами (створення психологічних казок; створення корекційних казок, діагностика в казці, розігрування казок, малювання за сюжетами казки, аналіз казок).

Змістовий модуль III.

Особистісні та кваліфікаційні вимоги до психолога та психотерапевта

Тема 17. Особистісні вміння та навички психолога у психокорекції та психотерапії

Супервізія. Вміння налагодження психотерапевтичного контакту та взаємодії. Кваліфікаційні вимоги до психолога-коректора, та психолога-консультанта.

Тема 18. Резильєнтність психолога та психотерапевта

Емоційне вигорання. Особистісне та професійне зростання. Резильєнтність психолога.

**4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ З ДИСЦИПЛІНИ
денна форма навчання**

Перелік тем	Кількість годин					
	Лекції	Практ. заняття	СРС	ІРС	Тренінг, КПЗ	Контрольні заходи
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОРЕКЦІЇ ТА ПСИХОТЕРАПІЇ.						
Тема 1. Психокорекційна практика як основна форма діяльності психолога	4	4	4	1	6	Поточне опитування, реферати, тестування
Тема 2. Особливості організації та проведення ПК.	2	2	4	-		
Тема 3. Особливості індивідуальної та групової психокорекції	4	4	4	-		
Тема 4. Теоретичні основи психотерапії. Психотерапія як галузь психологічних знань і специфічна практика.	4	4	4	1		
Тема 5. Становлення психотерапії як науки	4	4	4	-		
Тема 6. Перша психологічна допомога.	4	4	4	1		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. НАПРЯМКИ ПСИХОКОРЕКЦІЇ ТА ПСИХОТЕРАПІЇ						
Тема 7. Класичний психоаналіз.	4	4	4	1	6	Поточне опитування, реферати, тестування
Тема 8. Постфройдистські школи і напрями психотерапії	2	2	4	-		
Тема 9. Аналітична психологія і психотерапія. Пост'юнгіанство.	2	2	4	1		
Тема 10. Тілесно орієнтована психотерапія	4	4	4	-		
Тема 11. Гештальттерапія	4	4	4	-		
Тема 12. Екзистенціальна психотерапія	2	2	5	-		
Тема 13. Гуманістична психотерапія	2	2	4	1		
Тема 14. Сімейна психотерапія	2	2	4	-		
Тема 15. Позитивна психотерапія	4	4	4	-		
Тема 16. Арт-терапія	4	4	4	-		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ОСОБИСТІСНІ ТА КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ ДО ПСИХОЛОГА ТА ПСИХОТЕРАПЕВТА						
Тема 17. Особистісні вміння та навички психолога у психокорекції та психотерапії	2	2	5	1	4	Поточне опитування, реферати, тестування
Тема 18. Резильєнтність психолога та психотерапевта	2	2	5	-		
Разом	56	56	75	7	16	

заочна форма навчання

Перелік тем	Кількість годин		
	Лекції	Практ. заняття	Самостійна робота
Тема 1. Психокорекційна практика як основна форма діяльності психолога	2	2	10
Тема 2. Особливості організації та проведення ПК.	2	-	10
Тема 3. Особливості індивідуальної та групової психокорекції	2	2	10
Тема 4. Теоретичні основи психотерапії. Психотерапія як галузь психологічних знань і специфічна практика.	2	-	10
Тема 5. Становлення психотерапії як науки	2	2	10
Тема 6. Перша психологічна допомога.			10
Тема 7. Класичний психоаналіз.	2	-	10
Тема 8. Постфройдистські школи і напрями психотерапії	2	-	10
Тема 9. Аналітична психологія і психотерапія. Пост'юнганство.	2	2	10
Тема 10. Тілесно орієнтована психотерапія	-	-	10
Тема 11. Гештальттерапія	-	-	10
Тема 12. Екзистенціальна психотерапія	-	-	10
Тема 13. Гуманістична психотерапія	-	-	10
Тема 14. Сімейна психотерапія	-	-	12
Тема 15. Позитивна психотерапія	-	-	12
Тема 16. Арт-терапія			10
Тема 17. Особистісні вміння та навички психолога у психокорекції та психотерапії	-	-	12
Тема 18. Резильєнтність психолога та психотерапевта	-	-	10
<i>Разом</i>	16	8	186

5. Тематика практичних занять.

Практичне заняття 1-2.

Тема. Психологічна корекція як сфера діяльності психолога

Мета. Дослідити цілі та завдання психокорекції

Питання для обговорення

1. Поняття про ПК.
2. Цілі та завдання психокорекційної роботи.
3. Принципи ПК: єдності діагностики та корекції; нормативності розвитку; корекції "зверху до низу" та "з низу доверху"; системності розвитку; діяльнісний принцип корекції.
4. Види ПК.
5. Основні елементи психокорекційної ситуації.

Практичне заняття 3.

Тема. Особливості організації та проведення ПК.

Мета. Дослідити особливості організації та проведення психокорекції

Питання для обговорення

1. Фактори колективного впливу.
2. Врахування характеру психологічних проблем, віку та особистісних якостей при виборі форм психокорекційного впливу.
3. Основні етапи ПК.
4. Особливості проведення психологічного обстеження з метою планування та визначення завдань ПК.
5. Методи отримання психологічної інформації.
6. Принципи побудови спікування психолога з клієнтами.
7. Роль невербальних засобів спілкування в одержанні інформації, встановлення контакту та здійснення впливу.
8. Психологічний простір.
9. Робота з просторовим та фізичним контекстом.
10. Тренінг техніки приєднання.

Практичне заняття 4-5.

Тема. Особливості індивідуальної та групової психокорекції

Мета. Визначити особливості організації та проведення індивідуальної та групової психокорекції

Питання для обговорення

1. Індивідуальна психокорекція
2. Специфіка групової форми психокорекції
3. Особливості комплектування групи

Практичне заняття 6-7.

Тема. Теоретичні основи психотерапії. Психотерапія як галузь психологічних знань і специфічна практика.

Мета. Дослідити теоретичні аспекти психотерапії.

Питання для обговорення

1. Психотерапія та психокорекція як вид професійної діяльності психолога.

Група ділиться на 2 підгрупи, кожна з яких представляє специфіку кожного із видів психологічної допомоги. Завдання: визначити критерії розмежування психотерапії та психокорекції

2. Класифікація методів.

Завдання для мозкового штурму:

- Що таке метод?
- Як співвідноситься метод із прийомом та способом?
- Які критерії групування методів?

Визначення відомих методів психокорекції та психотерапії

2. Філософські ідеї як передумова до виникнення психотерапевтичних методів лікування.

Практичне заняття 8-9.

Тема. Становлення психотерапії як науки

Мета. Дослідити етапність становлення психотерапії як науки.

Питання для обговорення:

1. Релігійні витоки психотерапії.
2. Формування наукової психотерапії.
3. Завдання психотерапевта. Основні вимоги до психотерапевта

Практичне заняття 10-11

Тема. Перша психологічна допомога.

Мета. Дослідити особливості організації та надання ППД

Питання для обговорення:

1. Кризові події.
2. Перша психологічна допомога.
3. Принципи ППД.
4. Відмінності ППД від корекції, консультування та терапії.
5. Елементи ППД.

Практичне заняття 12-13.

Тема. Психоаналіз. Історія та розвиток

Мета. Дослідити особливості становлення психоаналітичної терапії

Питання для обговорення:

1. Теорія З. Фрейда. Активна участь клієнта в психотерапевтичному процесі.
2. Метод вільних асоціацій.
3. Метод сенсорної фрустрації.
4. Взаємодія складових психіки і формування патології.

Практичне заняття 14.

Тема. Постфрейдистські школи і напрями психотерапії

Мета. Визначити особливості психотерапевтичної практики у постфрейдистському напрямку

Питання для обговорення:

1. Сучасний психоаналітичний метод.
2. Динамічні теорії особистості
3. Техніки роботи з казкою в аналітичному підході
4. Техніки роботи з архетипами

Практичне заняття 15.

Тема. Аналітична психологія і психотерапія. Пост'юнгіанство

Мета. Дослідити особливості психотерапії у юнгіанському напрямку

Питання для обговорення:

1. Психодинамічна теорія Юнга.
2. Психотерапевтичний процес, структура особистості, періоди життєвого циклу за Юнгом.
3. Особливості психотерапевтичного процесу.
4. Поняття гуманістичного психоаналізу Фрома. Концепція К. Хорні.
5. Теорія транзактного аналізу Берна.

Практичне заняття 16-17.

Тема. Тілесно орієнтована психотерапія

Мета. Дослідити особливості тілесно-орієнтованої терапії

Питання для обговорення:

1. Тілесний вимір психоаналітичного діалогу.
2. Метод і техніки роботи.
3. Психоаналітичне обґрунтування методу, показання до застосування, результати роботи.

Практичне заняття 18-19.

Тема. Гештальттерапія

Мета. Дослідити особливості гештальттерапії

Питання для обговорення:

1. Історія розвитку напрямку.
2. Сучасний стан теорії та практики.
3. Концепція тягара минулого досвіду, що обмежує повноту сьогоденного життя.
4. Техніки роботи гештальттерапевта..

Практичне заняття 20.

Тема. Екзистенціальна психотерапія

Мета. Дослідити особливості психотерапії екзистенційного напрямку.

Питання для обговорення:

1. Специфіка екзистенціального підходу.
2. Історія становлення екзистенціальної психотерапії.
3. Дазейн-аналіз.
4. Психотерапевтичний потенціал творчості Ж. Батая

Практичне заняття 21.

Тема. Гуманістична психотерапія

Мета. Дослідити особливості гуманістичної психотерапії.

Питання для обговорення:

1. Основні положення гуманістичного підходу.
2. Розвиток гуманістичних ідей у психотерапії.
3. Гуманістична теорія особистості.
4. Іntenціональність.
5. Напрями гуманістичної психотерапії

Практичне заняття 22.

Тема. Сімейна психотерапія

Мета. Дослідити особливості сімейної психотерапії

Питання для обговорення:

1. Історія сімейної психотерапії.
2. Основні ідейні джерела сімейної психотерапії.
3. Особливості сімейної психотерапії.

Практичне заняття 23-24.

Тема. Позитивна психотерапія

Мета. Дослідити особливості здійснення психотерапії в межах позитивного транскультурного підходу.

Питання для обговорення:

1. Введення в позитивну транскультурну психотерапію Н. Пезашкіана.
2. Теорія особистості в позитивній психотерапії.
3. Техніки позитум-підходу.

Практичне заняття 25-26.

Тема. Арт-терапія

Мета. Ознайомитись із новими підходами у психотерапії.

Питання для обговорення.

1. Ізотерапія: діагностика та корекція психосоматичних проблем через малювання (спонтанне малювання; метод каракулі, фантазійне малювання, архітепічне малювання, селф-колажі, створення родинної картини, малювання на піску, пальце-малювання).
2. Робота з мандалами як метод гармонізації особистості (створення індивідуальних та групових мандал, мандала із сипучих матеріалів).
3. Піскова терапія як метод впливу на внутрішній стан особистості (створення картини світу у піску, робота з власними внутрішніми реальностями).
4. Корекція батьківсько – сімейних, дитячих відносин, через лялько – моделювання стосунків.

5. Казкотерапія у роботі з архетипами (створення психологічних казок; створення корекційних казок, діагностика в казці, розігрування казок, малювання за сюжетами казки, аналіз казок).

Вправи:

1. Вправа з кольором.
2. Вирізання форми.
3. Малюнок на вологій бумазі.
4. Чорнильні плями та метелики.
5. Метод направленої візуалізації у поєднанні з образотворчою діяльністю.
6. Техніка „гри з пісочницею”.
7. Техніка медитативного малюнку. Малювання в колі.

Практичне заняття 27.

Тема. Особистісні вміння та навички психолога у психокорекції та психотерапії

Мета. Практикування вмінь та навичок психолога.

Питання для обговорення.

1. Супервізія.
2. Вміння налагодження психотерапевтичного контакту та взаємодії.
3. Кваліфікаційні вимоги до психолога-коректора, та психолога-консультанта.

Практичне заняття 28.

Тема. Резильєнтність психолога та психотерапевта

Мета. Оволодіти техніками профілактики емоційного вигорання.

Питання для обговорення.

1. Емоційне вигорання та стабільність психолога.
2. Особистісне та професійне зростання психолога.
3. Резильєнтність психолога.

Заочна форма

Практичне заняття 1.

Тема. Психологічна корекція як сфера діяльності психолога

Мета. Дослідити цілі та завдання психокорекції

Питання для обговорення

6. Поняття про ПК.
7. Цілі та завдання психокорекційної роботи.
8. Принципи ПК: єдності діагностики та корекції; нормативності розвитку; корекції "зверху до низу" та "з низу до верху"; системності розвитку; діяльнісний принцип корекції.
9. Види ПК.
10. Основні елементи психокорекційної ситуації.

Практичне заняття 2.

Тема. Особливості індивідуальної та групової психокорекції

Мета. Визначити особливості організації та проведення індивідуальної та групової психокорекції

Питання для обговорення

1. Індивідуальна психокорекція
2. Специфіка групової форми психокорекції
3. Особливості комплектування групи

Практичне заняття 3.

Тема. Становлення психотерапії як науки

Мета. Дослідити етапність становлення психотерапії як науки.

Питання для обговорення:

1. Релігійні витоки психотерапії.
2. Формування наукової психотерапії.
3. Завдання психотерапевта. Основні вимоги до психотерапевта

Практичне заняття 4.

Тема. Аналітична психологія і психотерапія. Пост'юнганство

Мета. Дослідити особливості психотерапії у юнганському напрямку

Питання для обговорення:

1. Психодинамічна теорія Юнга.
2. Психотерапевтичний процес, структура особистості, періоди життєвого циклу за Юнгом.
3. Особливості психотерапевтичного процесу.
4. Поняття гуманістичного психоаналізу Фрома. Концепція К. Хорні.
5. Теорія транзактного аналізу Берна.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

5 семестр

Підготувати та описати 1 корекційне заняття (з дітьми чи дитиною, будь-якої вікової категорії та з будь-якою проблематикою).

Структура заняття має бути наступною:

тема

мета

завдання

обладнання, тривалість

для кого адресоване

очікувані результати

особливості проведення

хід заняття (детальний опис методики проведення)

6 семестр

Опишіть один із клієнтських випадків (власний, або знайдених в літературних джерелах) та створіть план надання психотерапевтичної допомоги відповідно до одного із напрямків терапії (психоаналіз, гештальт, КПТ і т. ін.)

7. Тренінг з дисципліни

Проведення тренінгу (5 семестр)

Тема: «Попередження та запобігання розвитку деструктивних форм поведінки».

Заняття 1

Тема: «Стратегії та тактики поведінки в конфліктній взаємодії»

Мета: навчити студентів конструктивних методів поведінки у конфліктних ситуаціях

Заняття 2

Тема: «Зменшення рівня конфліктності у колективі»

Мета: вивчити, проаналізувати та при потребі знизити рівень емоційної напруги між членами студентської групи та попередити виникнення нових конфліктів

Проведення тренінгу (6 семестр)

Заняття 3

Тема: «Методи активного слухання»

Мета: сформувати у майбутніх психологів навички активного слухання.

Завдання 4

Тема: «Етапність та послідовність психотерапевтичного процесу»

Мета : сформувати у майбутніх психологів навички організації психотерапевтичного процесу..

Структура тренінгу

Частина тренінгу	Завдання тренінгу	Вправи
Вступна	Створити сприятливий психологічний простір. Засвоїти правила роботи групи. Налагодження зворотного зв'язку “студент-група” і “група-студент”.	Знайомство. Правила. Розминка. Очікування. Вправи на рефлексію.
Основна	Оцінка рівня поінформованості щодо проблеми. Актуалізація проблеми та конкретних завдань для її вирішення. Надання інформації. Засвоєння знань. Формування умінь, навичок. Підведення підсумків щодо змісту роботи.	Інтерактивні техніки. Вправи на оцінку групових процесів, стану групи.
Заключна	Підведення підсумків щодо процесу роботи. Оцінка отриманого досвіду. Налаштування учасників на атмосферу звичайного життя.	Вправи на рефлексію та відновлення сил учасників. Прощання.

8. Самостійна робота студентів

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни «Психокорекція та психотерапія» студенти повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Самостійна робота полягає в опрацюванні сучасної навчальної і наукової фахової літератури.

№ п/п	Пропонована тематика
1	Психокорекція та психотерапія як сфера діяльності психолога. Класифікація методів психокорекції та психотерапії
2	Динамічний напрямок психокорекції та психотерапії
3	Когнітивно-поведінковий напрямок психокорекції та психотерапії
4	Механізми психологічного захисту та техніки роботи
5	Психосинтез. Методи роботи з субособистостями
6	Сугестивні методи психокорекції та психотерапії (еріксоновський гіпноз)
7	Методи психотерапії та психокорекції в системному підході
8	Інтерактивні ігрові методи психокорекції та психотерапії
9	Арттерапевтичні методи
10	Допоміжні методи психокорекції та психотерапії

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни “Психокорекція та психотерапія” використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- оцінювання результатів КППЗ;
- підсумкова контрольна робота;
- екзамен;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

5 семестр

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3
30 %	40 %	30 %
1. Усне опитування під час занять (4 теми по 5 балів = 20 балів). 2. Письмова робота 80 балів	1. Усне опитування під час занять (4 тем по 5 балів = 20 балів). 2. Письмова робота 80 балів	1. Написання КППЗ, яке включає: виконання психодіагностичних методик, аналіз та інтерпретація емпіричних даних, оформлення роботи згідно вимог = 60 балів 2. Захист КППЗ = 30 балів 3. Оцінка за тренінг = 10 балів

6 семестр

Заліковий модуль 4	Заліковий модуль 5	Заліковий модуль 6	Заліковий модуль 4 (екз.)
20 %	20 %	20 %	40 %
1. Усне опитування під час занять (5 тем по 5 балів = 25 балів). 2. Письмова робота 75 балів	1. Усне опитування під час занять (5 тем по 5 балів = 25 балів). 2. Письмова робота 75 балів	1. Написання КППЗ, яке включає: виконання психодіагностичних методик, аналіз та інтерпретація емпіричних даних, оформлення роботи згідно вимог = 60 балів 2. Захист КППЗ = 30 балів 3. Оцінка за тренінг = 10 балів	1. Відповідь на 2 запитання, кожне з яких 40 балів. У підсумку 80 балів. 2. Розв'язання 10 тестів по 2 бали = 20 балів

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	Відмінно	A (відмінно)
85-89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74		D (задовільно)
60-64	Задовільно	E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-18
2	Проекційний екран	1-18
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Google Chrome, Firefox)	1-18
4	Наявність доступу до мережі Інтернет	1-18
5	Персональні комп'ютери, ноутбук.	1-18
6	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-18
7	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-18
8	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-18
9	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-18

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Акименко Ю. Ф. Дистанційна психологічна допомога: філософія взаємин консультанта і клієнта. *Проблеми соц. роботи: філософія, психологія, соціологія*. 2016. № 1. С. 7-14.
2. Бригадир М. Б. Використання потенціалу парадигми салютогенезу для підтримки психічного здоров'я клієнтів в період пандемії. *Позитивна психотерапія у крос-культурному світі: реальність, завдання, можливості*: Збірник матеріалів Х Міжнародної дистанційної науково-практичної конференції з позитивної транскультуральної психотерапії Н. Пезешкіана (14 червня 2020 року). Дніпро, 2020. С. 78-83.
3. Бригадир М. Використання метафори в консультативній та психотерапевтичній роботі. *Сучасні орієнтири психологічної науки в умовах трансформації суспільства: досвід та інновація*. Матеріали науково-практичної конференції ГО Асоціації психологів України «Разом заради майбутнього» та кафедри психології та соціальної роботи юридичного факультету ТНЕУ (конференція присвячується 30-річчю кафедри психології та соціальної роботи). Тернопіль, 2019. С. 7-9.
4. Бригадир М. Б. Емпатія в консультативній та психотерапевтичній практиці психолога. *Інновації в освіті: перспективи розвитку*. Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції [м. Тернопіль, 20 травня, 2021 р.]. Тернопіль: ЗУНУ, 2021. С.236-239.
5. Бригадир М. Особливості надання кризової психологічної допомоги. *Transformational processes of the social and humanitarian sphere of modern Ukraine in the conditions of war. Challenges, problems and prospects*. Ružomberok: VERBUM – vydavateľstvo KU. 2023. С. 61-78.
6. Бригадир М. Особливості соціально-психологічної реабілітація ветеранів війни та членів їх сімей (прикладний аспект). *Габітус*. 2022. № 39. С. 262-267.
7. Бригадир М. Проблема визначення показників та критеріїв психічного здоров'я. *Психічне здоров'я особистості у кризовому суспільстві*: збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (18 жовтня 2019 року) / уклад. З. Р. Кісіль. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. С.44-47.
8. Бригадир М. Психічний добробут дітей із розладами дефіциту уваги з гіперактивністю. *Protection of children's rights from a legal, pedagogical and psychological perspective*, Olsztyn: Centre for Eastern Europe Research UWM in Olsztyn, 2021. P. 209-218.

9. Бригадир М. Теорія та методологія сімейної позитивної психотерапії. *Габітус*. 2021. № 28. С. 42-46.
10. Бригадир М., Бамбурак-Кричківська Н. Особливості появи та діагностики ГСР й ПТСР, способи їх ефективного лікування. *Габітус*. 2023. № 51. С. 234-238.
11. Каліна Н.Ф. Психотерапія. К.: Академвидав, 2010. 280 с.
12. Кошова І. В., Литовченко Н. Ф. Психотерапія: навч.-метод. посібн. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2022. 113 с.
13. Кузікова С. Б. Теорія і практика вікової психокорекції : Навчальний посібник. 2-ге видання, перероблене, доповнене. Суми : Університетська книга, 2020. 304 с
14. Charles J. Gelso, Elizabeth Nutt Williams. *Counseling Psychology*. American Psychological Association, 2022. 533 p.
15. David Capuzzi, Mark D. Stauffer. *Counseling and Psychotherapy. Theories and Interventions*. American Counseling Association, 2022. 448 p.
16. Gerald Corey *Theory and Practice of Counseling and Psychotherapy*. Independently published, 2022. 499 p.
17. Victoria Galbraith. *Counseling Psychology*. London: Routledge, 2018. 272 p.